

Eżami tad-Dhul fl-Ewwel Klassi tal-Junior Lyceum - Mejju 2003

STUDJI SOĊJALI

IR-RAPPORT TA' L-EŻAMINATUR EWLIENI

Dahla

Din is-sena wkoll l-eżaminaturi qagħdu attenti hafna fuq diversi fatturi li jagħmlu karta ta' eżami

bbilanċjata tajjeb. Dawn il-fatturi jistgħu jingabru f' din il-lista :

- Saru żewġ verżjonijiet, wahda bl-ilsien Malti u oħra bl-ilsien Inġliż.
- Il-karta ta' l-eżami kienet modifikata biex tkun tista' tintuża ahjar ukoll minn tfal neqsin mis-smiġh.
- Saret verżjoni b'ittri akbar għal tfal xi ftit neqsin mid-dawl.
- Fit-tqassim tal-karta saret attenzjoni kbira biex stampi u mappi jkunu kbar biżżejjed u ċari.
- Kull test għal skop ta' referenza f'eżercizzji ta' komprensioni kienu stampati b'mod li t-tfal ma jkollhomx għalfejn kull darba jkollbu l-paġni biex iwieġbu.
- L-eżaminaturi hadu hsieb li fil-mistoqsijiet ma jkunx hemm diskriminazzjoni dwar ġendru, arja ġeografika u hwejjeġ oħra.
- L-eżaminaturi hadu hsieb biex iqassmu l-marki tajjeb fuq kull settur tas-sillabu, jiġifieri l-ambjent ġeografiku, dak uman u dak storiku.
- L-eżaminaturi hadu hsieb li jqassmu l-marki fi tliet livelli differenti, jiġifieri eżercizzji ta' livell hafif, oħrajn ta' toqol medju u oħrajn ta' livell ftit jew wisq tqil.
- L-eżaminaturi fasslu l-karta b'mod li jassessjaw hiliet differenti li jingabru taht gherf, fehma, hiliet u attitudnijiet.
- Saru arrangamenti speċjali għal għadd mhux żgħir ta' tfal li kienu ċertifikati li jinhtieġu din l-ghajnuna.

B'riżultat ta' dan, it-tfal KOLLHA li qagħdu għal dan l-eżami tellghu marki biżżejjed li juru x'jafu u b'hekk qed ikunu nkuraggiti jkomplu jitgħallmu u jistudjaw.

L-ghalliema u l-ġenituri li jaqraw sew dan ir-rapport għandhom jieħdu nota ta' żbalji komuni biex dawn jiġu evitati f'kull ċirkustanza.

Mistoqsija A Dwar perjodi differenti ta' l-Istorja ta' Malta

Eżerċizzju bi hsieb li jghin lit-tfal inaqqsu t-tensjoni u l-biza' mill-eżami. Din is-sena dan l-ewwel eżerċizzju kien maqsum fuq żewġ tipi ta' mistoqsijiet, kif imsemmi fuq. Għalkemm dan il-fatt jagħmel l-eżerċizzju kemmxejn itqal, bosta kienu t-tfal li f'dan l-eżerċizzju kisbu l-marki kollha.

Mistoqsija B Dwar l-Ambjent Uman

F'dan l-eżerċizzju kien jinhtieg ċertu impenn ta' hsieb: dawk it-tfal li huma qarrejja tajbin għabu kollox tajjeb. Xi ftit batew biex għabu kollox tajjeb u tfixklu fi kliem u frażijiet li jistgħu jixxiebhu, nghidu ahna, 'religjuż' u 'edukati', 'solidarjeta' u 'xogħol volontarju'.

Mistoqsija Ċ Dwar bliet u rhula Maltin u Ghawdxin fuq il-mappa

Xi ftit hawdu bejn ir-Rabat f'Malta u Hal Luqa. Ohrajn ghamlu l-istess bejn Victoria u Xlendi f'Ghawdex. Eżerċizzju li jitlob hiliet ġeografiċi mistennija li jkun magħrufa tajjeb f'din l-eta'. Fit-tieni parti ta' dan l-eżerċizzju xi studenti hasbu li meta, kif mitlub, tpoġġi 'X' kienet tfisser li dik hażina u mhux tajba, u għaldaqstant spicċaw biex wieġbu bil-maqlub għal dak mitlub.

Mistoqsija D Dwar il-wasla ta' San Pawl f'Malta

Bosta urew li jafu tajjeb din l-istorja. Minkejja dan, għadd ta' tfal juru li ma jaqrawx tajjeb l-istorja mogħtija u l-mistoqsijiet, nghidu ahna, il-Maltin li laqgħu lil San Pawl fuq ix-xatt tan-nawfragju ma staghgbux għax lil San Pawl gidmitu l-lifgħa, iżda għall-fatt li baqa' ma waqax għal mejjet bil-qawwa tal-velenu. Hemm, imbagħad, numru ta' tfal li hasbu li San Luqa kien appostlu jew profeta. Izda l-maġġoranza l-kbira uriet li taf, saħansitra, l-irqaqat ta' l-istorja tan-nawfragju.

Mistoqsija E Dwar vjaġġ fil-Baħar Mediterran

Xi studenti spiss jitfixklu Kreta mal-Greċja, ohrajn Korsika ma' Sardinja. Kien hemm ftit każi fejn l-istudenti speċifikaw aktar u kitbu Mallorca jew Ibiza flok Gżejjer Baleariċi u dan ovvjament kien aċċettat mill-eżaminaturi. Ghadd ta' tfal urew li għadhom ma kisbux din il-hila li jagħrfu postijiet fuq mappa. Din il-hila ġeografika titlob taħriġ speċifiku bl-użu ta' mappa kbira fil-klassi.

Mistoqsija F Dwar diversi tipi ta' haddiema

Kienu kollha mistoqsijiet li jitolbu ċertu hsieb, iżda l-istudenti urew li lesti li jaħsbu qabel jiktbu. Fil-fatt, l-istudenti haġġu b'diversi verżjonijiet ta' twegibiet li bosta minnhom kienu tajbin. Fost dawn kien hemm riferenza għax-xogħol li jagħmel il-librar, barra li jiehu hsieb il-kotba; jekk haddiem bla sengħa jistax jaħdem fit-tarznari; liema xogħol jiddependi l-aktar minn dak li toffri n-natura. Dawk kollha li wieġbu bis-sens u bil-għaqal, fil-kuntest, ingħataw il-marki misthoqqa. Xi ftit studenti fehmu li għandhom ipogġu l-kliem fuq fil-linji l-vojtta ta' taħt. Għamlu dan minkejja li, bħala twegibiet miktubin hekk, dawn ma kinux jagħmlu sens. Fil-klassi għandhom jingħataw, kemm jista' jkun, diversi forom ta' eżerċizzji u m'għandhomx jistrieħu biss fuq forom tradizzjonali komuni haġġa. L-eżaminaturi, ma' l-għalliema, dejjem ihegġu prattiċi fil-hiliet tal-hsieb u l-kreattività`.

Mistoqsija Ġ Dwar l-Ipogew ta' Hal Saflieni

Ġeneralment l-istudenti marru tajjeb; x'aktarx li ċerti tfal li marru hażin f'dan l-eżerċizzju għamlu hekk għax imdorrija bil-kelma 'hypogeum' u mhux il-kelma Maltija 'ipogew'. Kien hemm diversi interpretazzjonijiet għal xiex kien jintuża, haġġa minnhom twegibiet tajbin imma ċerti twegibiet, bħal snin ohra, kienu ġenerali zżejjed (p.e. kienu joqogħdu fih) jew fantastiċi (p.e. jaħbu t-teżori fih). Bosta tfal hawdu l-kamra ta' l-oraklu ma' l-eqdes kamra, jiġifieri, is-'Sancta Sanctorum'. Ohrajn thawdu wkoll bil-mistoqsija 'Kif sar l-Ipogew?'. Forsi s-sentenza ta' qabel, jiġifieri 'Tempju megalitiku nbena b'gebel kbir', flok għenithom swiet biex holqot ċerta ambigwita' u għalhekk fixklithom.

Mistoqsija G Dwar l-ambjent fiżiku jew il-pajsaġġ ta' Malta

Bosta huma t-tfal li ma jafux jispjegaw kuncetti u termini ġeografiċi. Ohrajn jitfixklu nomi proprji ma' nomi komuni, ngħidu aħna, isemmu isem ta' rdum flok jiktbu t-terminu mitlub 'irdum'.

Barra dan, minkejja li t-tfal kienu mitluba jiktbu sentenzi, hafna kienu dawki li wiegħbu xott xott b'kelma waħda jew tnejn, p.e. għal 'Kif ifformaw il-widien fondi f'Malta?' wiegħbu 'Bl-ilma'. L-eżaminaturi jhegħgu lill-ghalliema biex iħajru aktar lit-tfal biex jesprimu ruħhom f'aktar dettall.

Mistoqsija GH Dwar żewġ sitwazzjonijiet soċjali

L-ewwel sitwazzjoni (pjaneta ipotetika b'differenzi kbar kulturali tat lok għal taħriġ ta' kreattività u għalhekk l-istudenti setgħu jagħtu l-interpretazzjoni suġġettiva tagħhom. Bosta kienu t-tfal li wiegħbu b'mod hieles iżzejjed għal kull parti tal-mistoqsija, ngħidu aħna, għal xi studenti tliet hwejjeġ li jgħinu għas-saħħa u l-paċi fil-komunita' huma ikel, xorb u lbies. Kien hemm hafna, imma, li wiegħbu ferm tajjeb u urew li jirrikonoxxu x'inhuma l-valuri kbar li jseddqu s-saħħa u l-paċi soċjali.

Dwar it-tieni sitwazzjoni (l-elezzjonijiet lokali u r-rwol tas-sindku) ma kinux f'it li ma kinux jafu, ukoll b'mod ġenerali, il-funzjoni tas-sindku fil-qasam lokali. Bosta mingħalihom li suppost jagħmel kollix hu fl-oqsma ta' l-ambjent, ta' l-ordni pubblika u tat-tibdil infrastrutturali fil-lokalitajiet. L-eżaminaturi jfakkru li l-istituzzjoni tal-kunsill lokali hija min-natura tagħha qrib hafna l-qasam edukattiv fuq bazi lokali u għaldaqstant hafna tagħrif dwar il-kunsilli u r-rwol tas-Sindku għandu jkun għoli fl-aġenda kurrikulari ta' l-iskejjel primarji.

Tassew li dawn it-tip ta' mistoqsijiet jagħmluha diffiċli hafna għal min irid jimmarka iżda huma ta' għajjnuna kbira għat-tfal għax jagħtihom opportunita' oħra, kif semmejna anki qabel, li t-tfal jaħsbu aktar fil-fond u jesprimu ruħhom b'ċertu tul.

Mistoqsija H Dwar il-harsien tal-postijiet storiċi u preistoriċi u dwar il-grajjiet matul it-Tieni Gwerra Dinjija

1. Dawn il-mistoqsijiet isiru biex it-tfal juru hiliet kif jesprimu ruħhom dwar valuri: bosta studenti urew li jafu tajjeb kif għandhom iġibu ruħhom biex huma, u l-pubbliku ingenerali, jħarsu l-patrimonju Malti. Jidher li xi tfal sabuha diffiċli x'għandhom jissuġġerixxu lill-Gvern dwar kif iħarishom aħjar u kien hemm f'it li marru barra mis-suġġett u kitbu dwar il-harsien ta' l-ambjent f'Malta.

2. Dwar dik li hija empatija li tirrifletti l-grajjiet ta' żmien it-Tieni Gwerra Dinjija f'Malta, it-tfal kollha urew il-hila li jimmaġinaw iżda bosta twegħibiet kienu ripetitivi jew simili hafna (feruti, mejtin, dmija, uġiġħ, ġuħ u kliem iehor bħal dan). Hawn ukoll l-eżaminaturi jhegħgu lit-tfal li jippruvaw jesprimu ruħhom b'mod aktar estiż, l-aħjar permezz ta' sentenzi shaħ.

Mistoqsija H Dwar l-imġiba tat-tfal u l-pubbliku fit-toroq

Hafna tfal irnexxielhom jiktbu paragrafi fuq l-esperjenzi tagħhom ta' kuljum iżda bosta drabi baqgħu biss fuq punt jew tnejn simili hafna, l-aktar fejn jidhlu habtiet u incidenti ohra tat-traffiku.

It-tfal illum jidhru li huma mghallma tajjeb dwar imġiba korretta, l-aktar fejn jidhlu huma stess (ara (iii) l-imġiba tat-tfal fit-toroq). Tajjeb li hafna semmew l-imġiba tajba b'riferenza qawwija għal meta jkunu bejn il-hbieb fi grupp u wkoll meta jkunu akkumpanjati mill-ġenituri.

Tajjeb ukoll li l-istudenti jqisu li meta jiktbu paragrafi li magħhom ikun hemm marbutin, f'dan il-każ, tnax-il marka b'kollox, il-kontenut għandu jitferrex fuq diversi punti għal kull paragrafu, u mhux kollox jingabar madwar problema jew incident wiehed.